

прѣминували прѣзъ Аксона и много отъ тѣхъ повалили на мѣсто, а останалитѣ принудилъ, съ силното дѣйствиe на метателното оръжие, да се върнатъ на дѣсния брѣгъ. Наскоро белловакитѣ, като се научили, че Дивициакъ отива да разорява земитѣ имъ, отдѣлили се отъ другитѣ белги и бързо отишли да бранятъ земитѣ си. Белгитѣ, като немогли да задържатъ белловакитѣ съ никакви увѣщания, като не виждали възможностъ да нападнатъ Цезаря нито отъ фронта, нито отъ фланговетѣ или отъ тила, отблѣснати съ загуба при прѣминуванието прѣзъ Аксона и нуждаюци се вече отъ храна, рѣшили да се разотидатъ въ земитѣ си и всѣко племе отдѣлно да се отбранява въ тѣхъ тротивъ Цезаря, а всички да се събиратъ тамъ кждѣто проникне армията му. Вслѣдствие на това, прѣзъ 2-та стража на слѣдующата нощъ тѣ излѣзли отъ лагера си съ голѣмъ шумъ и викъ и тръгнали въ такава безрѣдича и съ такава бързина, че движението имъ приличало по вече на бѣгство слѣдъ нѣкое поражение.

Като не можалъ да си обясни причинитѣ за това и благоразумно прѣдпазвающъ се отъ нѣкоя хитростъ и засада, Цезарь не излѣзълъ веднага отъ лагера си, но, като се увѣрилъ въ отстѣпленieto на белгитѣ, испратилъ за прѣслѣдванието имъ всичката си конница, поддържана отъ Лабиена съ 3 легиона. Атакувани отъ тѣхъ нѣколко пѣти прѣзъ деня, белгитѣ, които вървяли въ опашката, били разбити и по вечето истрѣбени, а другитѣ ускорили бѣгството си. На другия денъ Цезарь, за да не даде на белгитѣ време да се опомнятъ, тръгналъ за земитѣ на съседнитѣ съ ремитѣ суесони, право къмъ главния имъ градъ Новиодунъ (днесъ Суассонъ)¹⁾. Като

извършилъ единъ усиленъ прѣходъ и дошълъ до Новиодунъ, той незабавно направилъ пристѣпъ къмъ него, но, като не можалъ да го вземе по този способъ — както казва въ запискитѣ си — *по причина на широкитѣ и дълбокитѣ му ровове и високи стѣни*¹⁾, веднага направилъ всички приготовления за по скорото му вземание съ правилна обсада. Уплашени отъ обсаднитѣ му работи и машини, жителитѣ на Новиодунъ, чрѣзъ посрѣдничеството на ремитѣ, съ които били въ сюзъ, покорили се, дали заложници и прѣдали всичкото оръжие, което се намирало въ града имъ. Слѣдъ това Цезарь веднага тръгналъ къмъ Братуспантій (днесъ Бове, Beauvais), градъ въ земитѣ на белловакитѣ. Жителитѣ му искали милостъ и Цезарь, като имъ дарувалъ такава по ходатайството на Дивициака и едунитѣ, които били въ сюзъ съ белловакитѣ, ограничилъ се съ вземанieto на 600 заложници и отбирание на оръжието имъ и тръгналъ за земитѣ на амбиянитѣ. Амбиянитѣ му се покорили доброволно и безусловно, и Цезарь заминалъ на с.-ис. за земитѣ на нервийтѣ. По свѣденията, които събралъ въ време на похода, нервийтѣ странели отъ търговията и раскоша, и неизнѣжени отъ тѣхъ, били народъ грубъ, звѣрски, войнственъ, извнрѣдно храбъръ и твърдо рѣшенъ по никакъвъ начинъ да не се покорява на римлянитѣ.

Слѣдъ 3-дневенъ походъ въ земитѣ имъ²⁾, Цезарь узналъ, че се намиралъ на 10 мили (около 15 версти) отъ р. Сабисъ (днесъ Самбра), че нервийтѣ, съединени съ атребатитѣ и веромандуитѣ, били расположены

¹⁾ Нѣкои писатели, напротивъ, утвърдяватъ, че той билъ просто *отблѣснатъ*, тъй като гвърдѣ много се надявалъ за лесното вземание на града съ пристѣпъ и не взелъ надлѣжитѣ за успѣха мѣрки.

¹⁾ По мнѣнието на други — Нойонъ, Ноуон; — по мнѣнието въ полза на Суассонъ е повѣротно.

²⁾ Въ края на юлий по римския календаръ (Наполеонъ I).